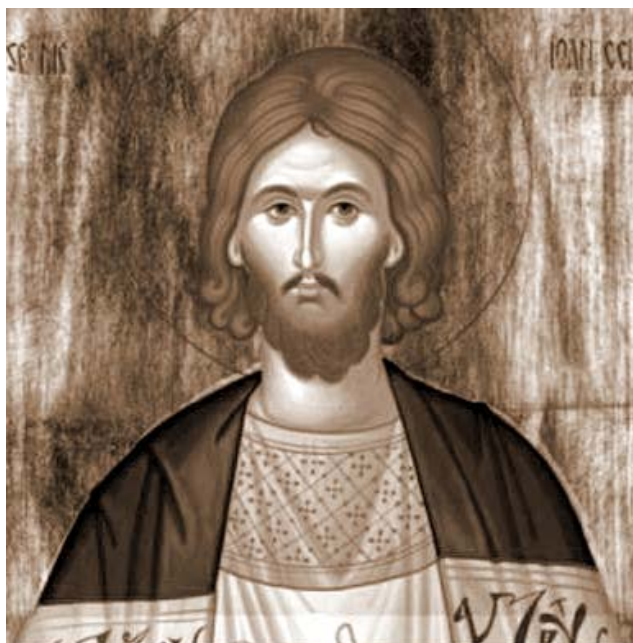

LUNA IUNIE, ZIUA A DOUA

STIHURI PROSOMICE

SFÂNTUL MUCENIC IOAN CEL NOU DE LA SUCEAVA

Tălmăcite ținând canoanele imnografiei bisericești

CUVENITĂ LĂMURIRE

Stihiri prosomice este adaptarea pe limba noastră a originalului *στιχηρὰ προσόμοια*, evitând înadins slavonismul *podobie* sau, în context *podobnice*, care nu a spus nimic nu numai nouă, ci nici celor din limba cărora provine și a cărui etimologie sau simplă explicare nu este la îndemâna românilor, pe de o parte, iar pe de alta, a merge direct la izvoare este, fără îndoială, calea cea mai corectă și sigură, atât filologic, cât și liturgic.

Formularea *stihiri prosomice* am adoptat-o doar în titlu din dorința de a împământenii un concept și nu un termen, iar conceptul să-l explicăm, să-i expunem conținutul ideatic, precum și importanța liturgică. În slujba propriu-zisă am folosit o formulare cât mai românească posibil, care să fie pe înțelesul tuturor, dar care să își împlinească rolul tipiconal.

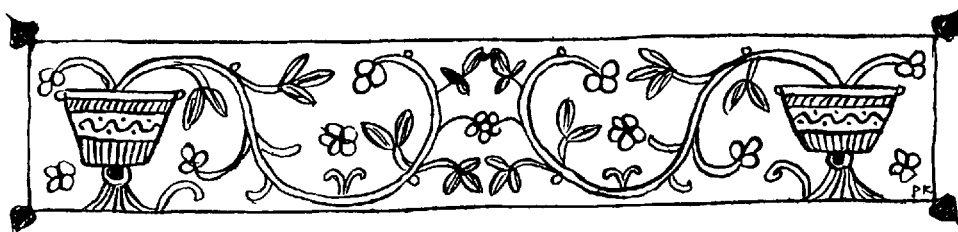
Nădăjduim că, după ce conceptul va fi asimilat în cultura noastră bisericească, se va găsi un termen românesc potrivit. În momentul de față favorit și chiar folosit de unii ar fi *asemănândă* sau *stihiri asemănânde*, dar, după cum poate observa orice român, acum acest termen are o rezonanță neobișnuită, străină tocmai pentru că el nu poartă conținutul ideatic liturgic pe care ar trebui să-l redea. Însă, așa cum se întâmplă întotdeauna, vorbitorii, utilizatorii vor decide de-a lungul vremii.

Un alt aspect foarte important care trebuie să-l conștientizăm este că ceea ce numim noi simplu *slujbă* este de fapt numai *textul* slujbei sau, mai bine zis, textul imnelor care sunt cuprinse în slujbă, iar aceste imne – imn=text+melodie – alcătuiesc cuprinzătorul gen imnografic, alcătuit, la rândul său, din mai multe specii/feluri de imne, care pot fi clasificate după mai multe criterii.

Așadar, ținând seama de toate aceste precizări, o posibilă și, desigur, neîndestulătoare definiție a *stihirii prosomice* ar fi: specia genului imnografic alcătuită după un model, adică asemănătoare (*προσόμοιον-prosomia*) cu o altă stihiră care s-a impus în conștiința Bisericii drept insuflată de Duhul Sfânt. Are, prin urmare, o structură prozodică fixă, după stihira pe care o copiază (același număr de silabe, iar accentele cuvintelor cad în același loc). Este, și în aceasta constă aspectul cel mai important, și o formă aparte de rugăciune, fiindcă psalmodiind un imn purtător de Duh, așa cum a ieșit din mâinile sfinților imnografi, mintea noastră, atât a psaltului, cât și a celui care ascultă, are mai multe propte, are cele mai favorizante condiții să intre în legătură nemijlocită cu însăși inspirația originară. Stihira după care a fost alcătuită (numită în actualele cărți de slujbă prin sintagma *însuși glasul*) este indicată la început. Sunt cele mai iubite în Biserică pentru că sunt cele mai ușor de învățat și pot fi cântate de oricine, nu numai de psalții specializați. Prin ele o slujbă are șansa să iasă bine și fără prezența unui psalt bun. Exemplu grăitor, dar din păcate unic, este slujba Prohodului Domnului, care se cântă în Vinerea Mare. Se mai numesc *podobii* sau *asemănânde*.

Considerăm că până la publicarea unui *Prosomier* românesc, care va fi un reper comun tuturor, numirea prosomiei originale, în grecește, este de neapărată trebuință.

Melurghisirea: Ilie Rareș Cîmpean
Tehnoredactarea: Mihai Telescu

LUNA IUNIE, ZIUA A DOUA

SFÂNTUL IOAN CEL NOU

DE LA SUCEAVA

VECERNIA MARE

La Doamne, strigat-am..., punem stihiri pe 6:

Glasul al 2-lea, asemenea cu: Cu ce cununi de laude... (Ποίοις εὐφημιῶν...)

Cu ce cântări de laudă' vom cinsti pe Ioan preamăritul,
pe al Împăratului ceresc oștean,' pe îndrăznețul și vrednicul,
pe al lui Hristos mucenic mare,' cel care întărește credința în primejdie,
cel fără de frică pe mările ispitelor,' al păgânilor groaznic' pedepsitor și tare
ajutător al creștinilor,' prin care Hristos Dumnezeu' arată bogată mila Lui.

Cu ce cununi de laude' încununa-vom pe Ioan preaslăvitul,
pe înnoitorul mucenicilor,' pe luptătorul lămurit în foc
ce-a surpat vrăjmașii prin credință,' cel care a sfințit pământul cu sângele
și frică a stârnit domniilor văzduhului' și-n cer cu îngerii este,
stâlp cu totul de aur,' sprijin al Răsăritului,' prin care Hristos Dumnezeu
pe vrăjmașii cei răi îi biruie.

Cum ne' vom întocmi glasurile' ca să-l mărim pe Ioan mucenicul,
pe cel ca un vultur cu zbor înalt' ale cărui aripi aurite sunt
și preaînțelept își are graiul,' pe a ortodoxiei sfântă trâmbiță
cea care a răsunat Cuvântul Tatălui,' pe-a proroceștilor porunci
ascuțită sabie,' căci trufia vrăjmașilor' prin el a surpat Hristos,
Cel care are mare milă.

Cu ce duhovnicești laude' vom cuprinde pe Ioan minunatul,
căci cu zdrobire trupul spre răni și-a dat' pentru Cel ce Și-a dat spatele
spre bătași și sângele Și-a vărsat
și, chipul robului luând pentru noi, smeritu-S-a
și Care pe el cu răbdare întăritu-l-a,' căci a mirat pe tiranul' cu cele peste fire
și de tot rușinatu-l-a,' Hristos dăruindu-i' cununa din mare mila Sa.

STIHODAVNA

Glasul al 4-lea, asemenea cu: *Ca pe un viteaz...* (Ως γενναῖον ἐν Μάρτυσιν)

Ca un berbece cu nume bun' ai plutit într-al mării larg,
jertfă vie Mielului aducându-te,' Celui ce jertfitu-S-a pentru noi,
și plata ostenelilor' ai luat-o de la El,' către-Acela și roagă-te,' Mucenicule,
să ne scoată pe toți din stricăciune,' căci cu dragoste și râvnă
îți săvârșim pomenirea ta.

Stih: Dreptul ca finicul va înflori și ca cedrul cel din Liban se va înmulți.

Nici cruzimea tiranilor,' nici bătaia toiegelor,
nici vărsarea sângelui n-a putut defel' să te întoarcă de la Hristos,
ci chinuitorilor' mai vârtos le-ai cuvântat:' „Ca pe aur în foc, cu chin
lămurii-mă,' să m-arăt, Celui care pentru mine' a răbdat și răstignire,
strălucitor în lumina Lui.”

Stih: Răsădit în casa Domnului, în curțile casei Dumnezeului nostru.

**Nici greutatea lanțului,' nici duhorile temniței,
nici asprimea celor ce pe pământ te-au tras' n-a clătinat așezarea ta
dinaintea Stăpânului,' socotind pentru Hristos,' o, Ioane, durerile
ca pe-o purpură' și-nchisoarea, cămară luminoasă,' iar târârea cea pe pietre,
a merge-n caru-mpăratului.**

UTRENIA

LUMINÂNDĂ

Glasul al 2-lea, asemenea cu: *Cu trupul adormind...* (Σαρκὶ ὑπνώσας)

**Luminii neapuse stând' înainte, Fericitule,
împreună cu mucenicii,' pe cei ce-ți cântă praznicul
să-i izbăvești cu ruga ta' din toată răutatea' și greul ispitelor.**

Slavă..., Și acum..., a Praznicului sau a Născătoarei

LAUDELE

Punem stihurile pe 4 și cântăm următoarele stihiri:

Glasul 1, asemenea cu: *Prealăudații mucenici...* (Πανεύφημοι Μάρτυρες)

**Cinstit ești, Ioane, și slăvit,' căci nici ura judelui,' nici amăgirea cuvintelor,
nici groaza chinului,' nici bătaii cumplite' n-au strivit voința ta,
nici nu te-au despărțit de Hristosul tău,' la Care roagă-te
să dea sufletelor tuturor' mare pace și bogată mila Sa.**

**Către tiranul ai grăit,' o, Prealăudatule:' „Nimic mai dulce n-am pe pământ
și nu am mai cinstit:' nici trecătoarea viață,' nici bogăția putredă,
ci doar pe Împăratul ceresc, Hristos.”' La-Acela roagă-te
să dea sufletelor tuturor' mare pace și bogată mila Sa.**

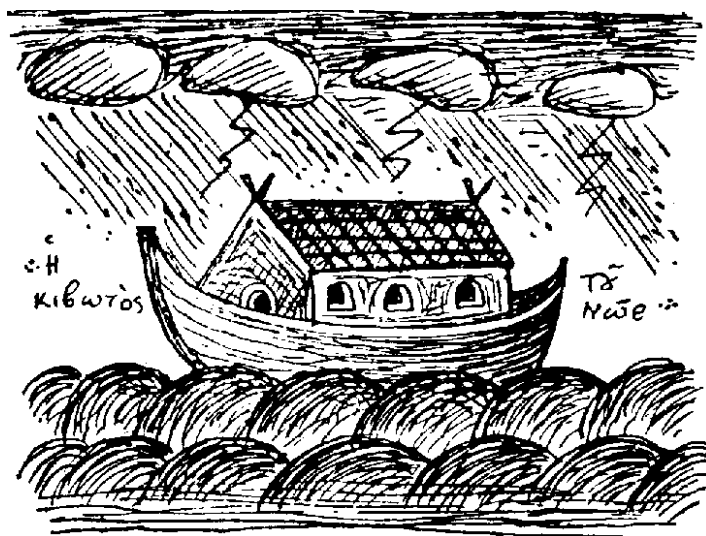
În vremea din urmă s-a făcut' cu cei vechi asemenea
mucenicul cel de bun neam,' căci tot aprinsu-s-a' de o sfântă râvnă,
câștigând prin chinul său' o slavă preabogată de la Hristos,' la Care roage-se
să dea sufletelor tuturor' mare pace și bogată mila Sa.

LITURGHIA

Se pun cele ale Mucenicilor.

MEGALINARIA*

Bucură-te, noule mucenic,' lauda Sucevei' și-al Moldovei ocrotitor;
bucură-te, sprijin' și-ntărire credinței' celor ce aleargă' la ajutorul tău.

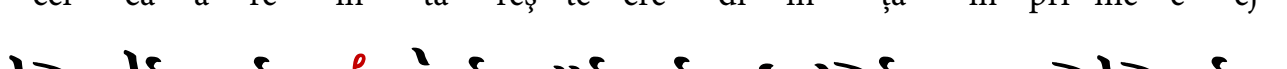
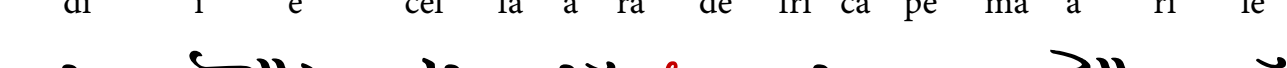
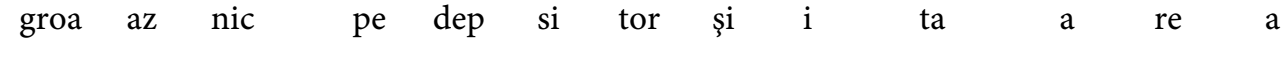

* Megalinaria Sfântului se pune la sfârșitul Cântării Maicii Domnului, după ce se cântă ultima dată *Ceea ce ești mai cinstită*, pe aceeași melodie, iar unde este hram sau unde Sfântul este cinstit osebit, și la Sfânta Liturghie, după Axion, înainte de ectenia *Pe toți sfinții pomenindu-i*.

La Vecernia Mare. Stihirile Prosomice.

Glasul al 2-lea. Ποίσις εὐφημιῶν.

Glas Δι

1. C u ce e e e cân tări de la u u dă vom cin sti pe
 Io a an prea a a mă ri i tul pe al Îm pă ra tu lui ce
 resc o oș tean pe în drăz ne e e e țul și vre e ed ni
 i cul pe al lui Hris tos mu ce e e nic ma a re
 cel ca a re în tă reș te cre di in ța în pri me e ej
 di i e cel fă ă ră de fri că pe mă ă ri le
 is pi i i te e lor al pă gâ â ni i i lor
 groa az nic pe dep si tor și i ta a re a
 ju tă tor al creș ti ni i lor prin ca re Hris tos Dum ne zeu
 a ra a tă bo ga a tă mi i i la a Lui

2. C u ce e e e cu nuni de la u u de în cu nu na
 vom pe I oa an prea a a slă vi i tul pe în no i to rul

mu ce ni ci i lor pe lup tă to o rul lă mu ri i it
 î în foc ce-a sur pat vrăj ma a şii pri in cre di in
 tă cel ca a re a sfin țin pă mâ ân tul cu sâ â
 ân ge e le şi fri i că a stâr nit dom ni i
 i lor văz du u u hu u lui şi-n cer cu î în
 ge e e rii e es te stâlp cu to tul de a a ur
 spri i jin al Ră să ri tu u lui prin ca re Hris tos Dum ne zeu
 pe vrăj ma a şii cei ră ăi îi bi i i ru u
 ie

3. **C**u u um ne vom în toc mi i gla su ri le ca să-l mă
 rim pe I oa an mu u u ce ni i cul pe cel ca un vul tur
 cu zbor î î nalt a le că rui a a ripi a u ri i
 i te e sunt şi prea în țe lept îşi a a a re
 gra a iul pe a or to do xi i ei sfân tă tră â

âm bi i ță cea ca a re a ră su na at Cu
 vân tul Ta a a tă ă lui pe-a pro ro ce eș ti i
 i lor po o runci as cu ți tă ă sa bi e căci
 tru fi a vrăj ma și i lor prin el a sur pat Hri is tos Cel
 ce a re ma a re e mi i lă

4. **C**u ce e e e du hov ni ce ești la u u de vom cu
 prin de pe I oa an mi i i nu na a tul căci cu zdro bi re
 tru pul spre răni și-a a dat pen tru Ce el ce Și-a dat spa a a
 te e le spre bă tăi și sân ge le e e Și-a vă ăr sat
 și chi i pul ro bu lui lu â ând pen tru noi sme ri i i tu
 u S-a și Ca a re pe el cu răb da a re în tă
 ri i i tu u l-a căci a mi ra at pe e e ti
 ra a nul cu ce le pes te e fi i re și
 de tot ru și na tu u l-a Hris tos dă ru i i in du-i cu

nu u na din ma a re mi i i la a Sa

Aceleași Stihiri. Pe larg.
după melosul de la Chilia Danieleilor.

Glas Δι

1. u u u ce e cân tă ări de e la a a u u u u
dă ă vom cin sti i i pe I oan prea a mă ri i i tul pe
al Îm pă ra tu lu ui ce e resc o oș tean pe e în drăz
ne e ă tu ul și vre e e ed ni i i i cul pe al
lui Hris to os mu u ce e e nic ma a a a a a ă a a a
re cel ca a a a a re e e în tă reș te cre di in ța
î î în pri me e e e ej di i i i e cel
fă ă ă ă ă ă ă ră ă ă de fri că pe mă ă
ri i le e e is pi i i i i te e e e lor al
pă gă â ni i i lor groa az nic pe dep si to or
și ta a a a a a a re a ju tă to or a

a al cre e eş ti i i ni i lo o o o or prin ca
 re e Hris to o os Du um ne e e zeu a ra a
 a tă bo ga a tă mi i i la a a a Lui
 2. C u u u ce e cu nu uni de e la a a u u u u
 de în cu nu na vo om pe I oan prea a slă vi i i tul
 pe în no i to rul mu u ce e ni ci i lor pe e lup
 tă to o rul lă mu ri i i it î î î în foc
 ce-a sur pat vrăj ma a şi ii pri i in cre di i i i i i i
 i in tă cel ca a a a a re e e a sfin țin pă mâ â
 ân tu u ul cu sâ â â â ân ge e e e le şi
 fri i i i i i i i că ă ă a stâr nit dom ni i
 i i lo o or văz du u u u u hu u u u lui şi
 i-n cer cu u în ge e e ri i e es te stâlp cu to o tul
 de a a a a a a a ur spri jin a al Ră ă ă

să ă ă ri i i tu u lu u u u u ui prin ca re

e Hris to o os Du um ne e e zeu pe vrăj ma a

a șii cei ră ăi îi bi i i ru u u u ie

3. C u u um ne e vom în toc mi i i i gla a a

su ri i i le ca să-l mă ri i im pe I oan mu u ce

ni i i cul pe cel ca un vul tur cu u zbor î î nalt

a le că ă rui a a ripi a u ri i i

i te e e e sunt și prea în țe le ept î își a a a re gra

a a a a a ă a a a iul pe a a a a a a a a

or to do xi i ei sfâ â ân tă tră â â â âm bi

i i i ță cea ca a a a a a a re e e a ră

su na at Cu u vâ â ân tul Ta a a a a tă ă ă ă

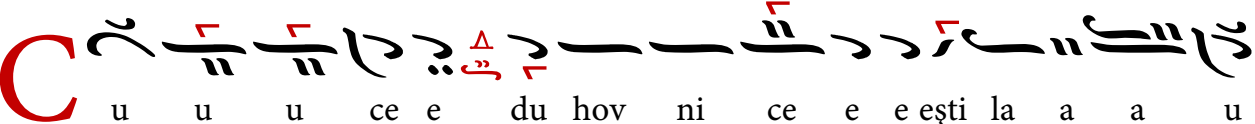
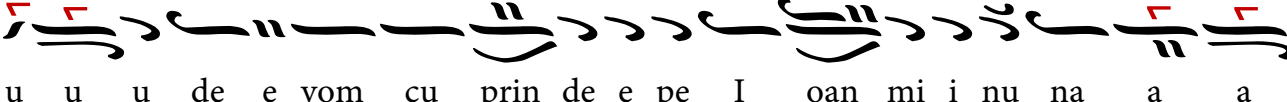
lui pe-a a pro ro o ce ști i i lor po o runci as cu

ți i tă sa a a a a a a bi e căci tru fi

 i a a a vră ă ăj ma a a și i lo o o o o or prin el

 a a sur pa a a at Hri i i is tos Ce e el ce

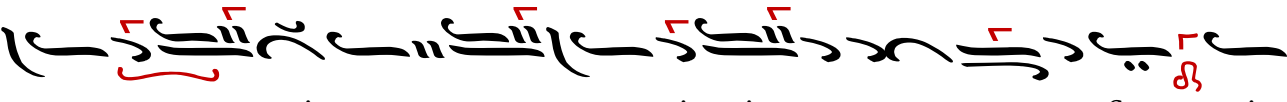
 a a re ma a re e mi i i i lă

4.
 u u u ce e du hov ni ce e e ești la a a u

 u u u de e vom cu prin de e pe I oan mi i nu na a a

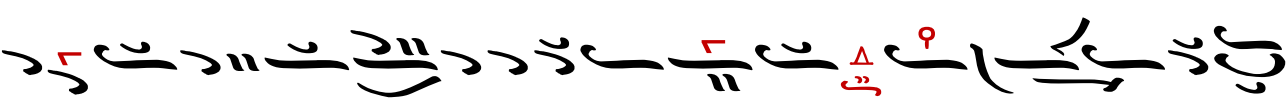
 tul căci cu zdro bi re tru pul spre e răni și-a a dat pen tru Cel

 ce e Și-a a dat spa a a a te e e e le spre bă

 tăi și sâ ân ge e le e e Și-a vă ă ă ă ă ă ă ă ă ă ă ă ă

 sat și chi i i i i pu u ul ro bu lui lu â ând pen

 tru u u noi sme e e e ri i tu u u u S-a și

 Ca a a a a a a re e e pe el cu răb da a

 re e î î în tă ri i i i i i tu u u u l-a că

 aci a mi i rat pe e e ti ra a nul cu ce e le pes

 te fi i i i i i i re și de to ot ru u u

și i i na a a tu u l-a a a a a a Hris to o
os dă ru u u u i i i in du-i cu nu u u na
din ma a re mi i i la a a a Sa

La Stihoavnă. Stihirile Prosomice.

Glasul al 4-lea. Ὡς γενναῖον ἐν Μάρτυσιν.

Glas Bou ξ

1. **C**a un ber be ce cu nu me bun ai plu tit în tr-al mă
rii larg jert fă vi e Mie e lu lui a du cân du te Ce lui ce
jert fi tu S-a pen tru noi și pla a ta os te ne li lor
ai lu a t-o de la El că tre-A ce la și roa gă te Mu ce ni
cu le să ne scoa a tă pe toți din stri că ciu ne căci
cu dra gos te și râ â âv nă îți să vâr și im po me ni rea ta
2. **N**ici cru zi mea ti ra ni lor nici bă ta ia to ie gelor
nici văr sa rea sâ ân ge lui n-a pu tut de fel să te în toar că
de la Hris tos ci chi nu i to ri lor mai vâr tos le-ai cu vân

tat ca pe a ur în foc cu chin lă mu ri ți mă să m-a
 ră ăt Ce lui ca re pen tru mi ne a răb dat și răs
 tig ni i i re stră lu ci to or în lu mi na Lui

3. **N** ici gre u tă ți le lan țu lui nici du ho ri le tem ni
 ței nici as pri mea ce e lor ce pe pă mânt te-au tras n-a clă ti
 nat a șe za rea ta di na i in tea Stă pâ nu lui so
 co tind pen tru Hris tos o I oa ne du re ri le ca pe-o pur pu ră
 și-n chi soa a rea că ma ră lu mi noa să iar tâ
 ră rea ce ape pie e e tre a mer ge-n ca a ru-mpă ra tu lui

Aceleași Stihiri. Pe larg.
 după melosul de la chilia Danieleilor.

Glas Bou

1. **C** a un ber be e e ce e e cu u nu u me bu un
 ai plu ti i i it î în tr-al mă rii la arg jert fă vi
 i e e Mie lu u lu u ui a a du cân du te e Ce lu ui ce

e jert fi i i tu u u S-a a pe entru u no o o oi și pla a ta
 os te ne e li lo o o or a ai lu u a t-o o
 de e e la El că tre-A ce e e e la a și i roa a gă ă
 te e e e Mu ce e ni cu u le să ne scoa a a a tă
 pe to oți din stri i că ă ă ciu u u u u ne e e e
 că ăci cu u dra go o os te și i râ â âv nă îți să
 vâr și i im po o me e ni rea ta a

2. **N**ici cru zi i i mea a a ti i ra a ni lo or
 nici bă ta a a a ia a to ie ge lo or nici văr sa
 a rea a sân ge e lu u ui n-a a pu tut de fe el să te e î
 în toa a a ar că ă ă de e la a Hri is to o o os ci chi i nu
 i i to o ri lo o o or ma ai vâ âr tos le-a ai cu u
 u vân tat ca pe a a a a u ur î în fo oc cu u chi i
 i in lă mu u ri ți i mă să m-a ră ă ă ăt Ce lui

ca a re pe en tru u u mi i i i i ne e e e a

a ră ăb dat și i i răș ti ig ni i i re stră lu ci

to o or î în lu u mi na Lu ui

3. **N** ici gre u tă ă ă ți i i le e la an ță lu ui

nici du ho o o o ri i le tem ni țe ei nici as pri

i mea a ce lo or ce e e pe e pă mânt te-au tra as n-a clă ă ti

i na a a at a a a șa e za a rea a ta a a a di na i in

tea Stă ă pâ â nu lu u u ui so o co o tind pe en

tru u u Hris tos o I oa a a a ne e du u re e ri i

le e e e ca pe-o o pur pu u ră și-n chi soa a a a rea

că ma a ră lu u mi i i noa a a a a să ă ă ă

ia ar tâ â râ rea a a cea pe e pie e e tre a mer

ge-n ca a rul Î îm pă ă ra tu lu ui

La Utrenie. Luminânda.
Glasul al 2-lea. Σαρκὶ ὑπνώσας.

Glas Bov

L u mi nii ne e a pu u se stând î na in te Fe e ri
ci i tu le îm pre u nă cu mu u ce ni i i
cii pe cei ce-ți câ ân tă pra az ni cul să-i iz bă ve ești cu
ru u ga ta din toa tă ră u ta tea și gre u ul is
pi i te lor

La Laude. Stihirile Prosomice.
Glasul 1. Πανεύφημοι Μάρτυρες.

Glas Πα Δι

1. **C** in sti it ești I oa ne și slă vit căci nici u ra ju de lui nici
a mă gi rea cu vin te lor nici groa za chi nu lui nici bă tăi
cum pli i te n-au stri vit vo in ța ta nici nu te-au des păr țin de Hris
to sultău la Ca re roagă te să dea su fle te lor tu tu ror
ma re pa a a ce și bo ga tă mi i la a Sa

2. **C**ă ă tre ti ra nul ai gră it o Prea lă u da tu le ni mic
mai dul ce n-am pe pă mânt și nu am mai cin stit nici tre că toa
rea via a ță nici bo gă ți a pu tre dă ci doar pe Îm pă ra tul ce
resc Hris toș la-A ce la roa gă te să dea su fle te lor tu tu ror
ma re pa a a ce și bo ga tă mi i la a Sa

3. **I**n vre e mea din ur mă s-a fă cut cu cei vechi a se me nea
mu ce ni cul cel de bun neam căci tot a prin su s-a de o
sfân tă râ âv nă câș ti gând prin chi nul său o sla vă prea bo ga tă
de la Hris toș la Ca re roa ge se să dea su u fle te lor
tu tu ror ma re pa a a ce și bo ga tă mi i la a Sa

Aceleași Stihiri. Pe larg.

Glas $\frac{9}{9}$ Πα 9 Δι

1. **C**in sti it ești I oa a ne și slă ă vi it că
ă ăci nici u u ra a ju u u de lu ui nici

 a mă gi i i rea a cu vi in te e e lo or ni i

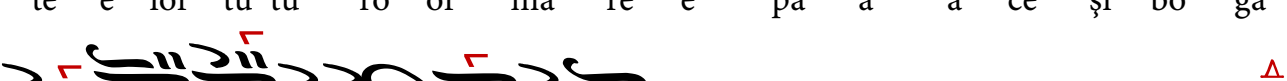
 i ici groa a za chi i nu u lu ui nici bă tă ă ăi

 cum pli i te n-a a au stri vi it vo o i

 i in ța ta a nici nu u te-au de es păr ți i i it de e

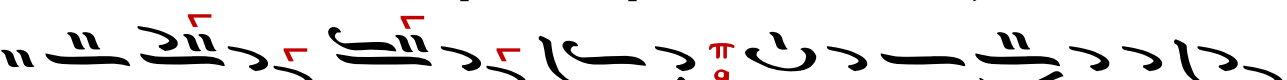
 Hri is to o o su ul tă ă ău la a a a Ca a re

 roa a gă ă te e să dea su u e e fle e e e

 te e lor tu tu ro or ma re e pa a a ce și bo ga

 a tă mi i la a a Sa

2.
 ă ă tre ti ra a nul ai gră ă i it o o o

 Prea lă ă u u da a a tu le e ni mic mai

 du u ul ce e n-am pe e pă ă ă mâ ânt și i i i nu

 u am ma ai ci in sti it nici tre că toa a a rea

 via a ță nici bo o o gă ți i a a pu

 u u tre dă ă ci doa ar pe Î îm pă ra a a a tu ul

ce e re e esc Hri is to o os la a A a ce e la
roa a gă ă te e să dea su u u u fle e e e
te e lor tu tu ro or ma re e pa a a ce și bo ga
a tă mi i la a a Sa

3. In vre e mea din u ur mă s-a fă ă cu ut cu u u
cei ve echi a a se e e me nea a mu ce ni
i i cu ul cel de e bu u un nea am că ă ă aci to ot
a pri in su u s-a a de o sfâ â ân tă
râ âv nă câ â âș ti gă ând pri in chi i i
nul să ău o sla a vă prea a bo ga a a a tă ă
de e la a a Hri is to o os la a a a Ca a re
roa a ge e se e să dea su u u u fle e e e
te o lor tu tu ro or ma re e pa a a ce și bo ga
a tă mi i la a a Sa

La Dumnezeiasca Liturghie. Megalinaria.
Glasul al 2-lea. Τὴν τιμιωτέραν.

Glas Δι

B u cu ră te no o o u le mu u ce e e ni
i ic la u da Su ce e e ve ei-și-al Mol do o o vei
o cro o ti i i tor bu cu ră te e e spri i i
ji in și-n tă ri i i re cre di i i i i in ți
ce lo o or ce e e a lea ar gă la a ju u to o
ru u ul tă ă ă ău